

Projektiosaaminen näkökulmana

Seija Ollila

Arvio kirjasta Virtanen Petri: *Projekti strategian toteuttajana*. Tietosanoma Oy, 2009.

Projektit, projektien johtaminen ja projektityö kokonaisuudessaan ovat tulleet tarpeellisiksi yhteiskunnan muuttumisen myötä. Yhä enenevässä määrin tarvitaan projektiajattelun vahvempaa ymmärtämistä ja osaamista niin strategisessa johtamisessa, projektien johtamisessa ja niiden hallinnassa kuin johtamisessa ylipäätään. Samalla tarvitaan tutkittua tietoa, kokemuksellisten näkökulmien avaamista ja mahdollisuuksia uuden oppimiselle. Projekti-osaamisen taidot edellyttävät perehtyneisyyttä projektien kentän dynamiikkaan, taustalla olevaan organisaatiokulttuuriin, toiminnan kompleksisuuteen ja projektioppimiseen. Kirjan mukaan kompleksisessa maailmassa projektit ovat väline, jolla organisaatiot kykenevät vastaamaan toimintaympäristön muuttuviin haasteisiin, toteuttamaan tavoitteitaan ja uusiutumaan.

Projektitoiminnasta on kirjoitettu erilaisia käsikirjoja ja oppaita, jotka tarkastelevat aihetta ja antavat erilaisia projektimuotoisia työskentelyohjeita ja näkemyksiä projektien toteuttamiseen. Tässä kirjassa projektijohtamista ja -hallintaa koskevien teemojen käsittely tapahtuu organisaatio-, projekti- ja yksilötasolla. Projektityön viitekehyksenä toimii organisaatiokulttuuri, johon kytkeytyvät mielekkäästi strateginen ajattelu ja johtaminen. Projektityötä tarkastellaan lähinnä organisaatioiden toimintatapana, joka luultavimmin tulee yleistymään ja vahvistumaan yhteiskunnassa entisestään. Tällä on

taas oma merkityksensä työelämään, työmarkkinoihin, työyhteisöjen toimintaan ja ihmisten elämään työhön ja vapaa-aikaan tulevaisuudessa. Projektien ja projektityön onnistuminen edellyttää oikeanlaista, vastuunalaista johtamista ja johtamisosaamista.

Kirjassa kuvaillaan projektimaailman moninaisuutta mielenkiintoisia esimerkkejä ja historiallisia kytköksiä hyödyntäen. Esimerkit niin liiketalousmaailmasta kuin sosiaali- ja terveydenhuollon alueelta antavat monipuolisen kuvan projektitoiminnan mahdollisuuksista. Historialliset esimerkit fyysikko Robert Oppenheimerin atomipommin kehittämisestä, monialayritys IKEAn perustamisesta sekä U2 rock-yhtyeen noususta rockmaailman huipulle toimivat vahvoina mielenkiinnon herättäjinä projektiajattelusta ja luovat kuvaa projektimuotoisista toimintamalleista. *"Intuitio on voima, joka vie eteenpäin ja kannattelee"*.

Kirjan kirjoittaja tuo esille, että hän on tehnyt tämän teoksen herättääkseen lukijassa ajatuksia, joita todellakin tätä lukiessa herää. Teos on sopivan teoreettinen ja toisaalta asiantuntijahaastattelulla tuotetut esimerkit avartavat konkreettisesti näkökulmaa projektitoiminnan kokemuksellisuudesta. Teoreettisuus on piilotettu organisaatiokulttuuriteoreettisiin ja johtamisteoreettisiin näkökulmiin. Keskeiset käsitteet, projektimyytit ja projektityön kentän jäsentäminen antavat alkuymmärrystä työelämän ja organisaatioiden projektiosaamisen perusteille.

Kirjan anti etenee loogisesti projektien perus-

teista organisointiin ja johtamiseen sekä näiden kautta projektioppimiseen. Tekstiä on elävöitetty selkeillä kuvioilla, joiden sisältämä viesti on osittain värikkään luovasti muotoiltu. Värikkyys voi jotain lukijaa huvittaa, mutta toisaalta mielestäni se antaa selkeämmän kuvan esitettävästä asiasta. Kuviot kulkevat tekstin mukana johdonmukaisesti teemoihin soveltuvin. Myös kautta koko teoksen kulkevat erilliset irrotetut tekstihuomautukset useimmilla sivuilla nostavat keskeisimpiä teemoja esiin lukijan tarkempaa huomioimista silmälläpitäen. Projektityön hallinta avautuu makrotasolta eli yhteiskunnan ja organisaation näkökulmasta mikrotasolle eli yksittäisen projektin ja projektissa tarvittavan osaamisen näkökulmaan. Käytetyt lähteet ovat varsin tuoreita ja relevantteja. Kappaleiden jälkeiset yhteenvedot kokoavat lukijalle mielekkäästi käsitellyn asian sisällön.

Projektioppiminen tarkoittaa monenlaisia asioita ja liikkuu monella tasolla. Se nähdään ammatillisena kehittymisenä, tiedon välittämisenä ja ymmärryksen syvenemisenä, yksittäisten projektien ns. projektisalkun arvon kasvattamisena ja muutosten aikaansaamisena. Laadun olemuksen huomioiminen, rutiinit ja toiminnan virheettömyys tai epäonnistuminen projekteissa ovat tärkeitä osa-alueita,

joita tuleekin käsitellä oppimisen lisäämiseksi. Projektioppiminen voidaan nähdä näin sekä yksilöllisenä että yhteisöllisenä oppimisena, organisaation oppimisena. Oppimisen keinot ja mahdollistajat kuvataan teoksessa erilaisina arviointimenetelmien ja -mahdollisuuksien kombinaatioina.

Mielenkiintoisen annin tuo myös kirjan pohdinta siitä, mitä tulee projektijohtamisen jälkeen. Kirjassa on koottu mukailleen keskeisiä johtopäätöksiä Työministeriön analyysistä kohdistuen työmarkkinoiden kehitykseen vuoteen 2015 asti. Näiden perusteella projektijohtamisen taito ja projektimuotoinen työ eivät ole häviämässä, vaan pyrkimyksenä on kehittää projektijohtamista ja -hallintaa niin akateemisesti kuin käytännön toimitapanakin. Organisaatioiden uudistamisessa projektimuotoisella työskentelytavalla on suuri merkitys. Projektit voivat parhaimmillaan toimia muutoksen väylinä, uusien ideoiden ja kehittämishankkeiden toteuttajina sekä arvioijina. Kirjaa kannattaa hyödyntää niin opetuksessa, opetuksen tukena kuin myös perusluettavana projektityön teoksena. Se toimii hyvänä lähtökohtaisena lisänä projektiajattelun ja projektioppimisen kehittämiseksi sekä projektiosaimisen asiantuntemuksen vahvistamiselle käsitteellisesti ja teoreettisesti.